

Svar avseende interpellation av Jenny Broman (V) till grundskolenämndens ordförande om avgiftsfri skola.

Interpellanten ställer frågor om avgiftsfrihet i Göteborgs grundskolor

Den svenska skolan är i princip avgiftsfri. Skolverket skriver: "Eleverna ska ha tillgång till böcker och andra lärverktyg utan kostnad. Men det får finnas enstaka inslag av små kostnader för eleverna, till exempel en färdbiljett eller en mindre entréavgift till ett museum." Skolan har inte rätt att genomgående uppmana elever att ta med sig mellanmål till skolan. Det finns däremot inget som hindrar elever att ta med sig något extra att äta om eleven, tillsammans med vårdnadshavare, tycker det är lämpligt.

Vår bedömning är nu, på samma sätt som när temat togs upp i Grundskolenämnden hösten 2021, att den här frågan på ett tillfredställande sätt hanteras på våra grundskolor. Vi har fullt förtroende för att våra skollädaingar och lärare förmedlar informationen så att elever inte upplever ett tvång att ta med sig mellanmål till skolan. I de fall det föreligger behov av ytterligare information eller vägledning görs detta bäst på den enskilda skolan utan några centrala politiska direktiv. Vår förvaltning är redan hårt belastad med olika mer angelägna arbetsuppgifter.

Sammanfattningsvis har jag alltså inte vidtagit några särskilda politiska åtgärder då jag inte sett ett behov av detta. Jag förutsätter att våra grundskolor följer aktuell lagstiftning och anvisningar från Skolverket och Skolinspektionen. Som politiker är det också min uppgift att värdera och prioritera olika skolfrågor och då ser jag att våra grundskolor har betydligt större och viktigare områden att rikta sin uppmärksamhet mot än det som väckts av interpellanten.

Axel Darvik (L)
Ordförande i Grundskolenämnden

Handling 2022 nr 91

Interpellation av Jenny Broman (V) till grundskolenämndens ordförande om avgiftsfri skola

Grundskolan är enligt skollagen avgiftsfri, vilket är en helt avgörande förutsättning för en jämlik och likvärdig skola. En avgiftsfri skola är en förutsättning för att ingen ska exkluderas på grund av storleken på föräldrarnas plånbok.

I samband med terminsstarten för läsåret 2021/22 har vårdnadshavare med barn på ett antal grundskolor i Göteborg uppmärksammat att informationen från skolan inte förhåller sig korrekt till den lagstadgade avgiftsfriheten. Vårdnadshavare har skriftligen uppmanats av skolpersonal att skicka med frukt eller smörgåsar med eleverna varje dag, för att de ska orka hela skoldagen.

Enligt Skolverket får kostnader endast förekomma som ”enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.” dessutom konstaterar Skolverket att även små belopp kan strida mot avgiftsfriheten i skolan om de återkommer vid upprepade tillfällen.

Skolinspektionen har vid ett flertal tillfällen gett tydligt besked om att verksamheten ska organiseras så att det inte medför återkommande kostnader för elever och föräldrar. Skolinspektionen har specifikt anmärkt på skolor som uppmanar vårdnadshavare att skicka med mellanmål med eleverna. Det är huvudmannens ansvar att se till att elever klarar av skoldagen. Detta inkluderar skolmåltider, även i sådana fall där mellanmål bedöms vara nödvändigt för att eleverna ska orka med hela skoldagen.

En frukt eller smörgås om dagen under ett läsår är för en del hushåll en knappt märkbar utgift. Men för ensamstående hushåll, vårdnadshavare med låga inkomster, och/eller flera barn kan det bli en mycket stor kostnad som drabbar hela hushållet hårt.

När Vänsterpartiet och Miljöpartiet 2021 föreslog en översyn av hur väl skolpersonalen känner till vad som gäller för en avgiftsfri skola och vilken information som sänds ut till vårdnadshavare, ansåg de styrande borgerliga partierna att det skulle hanteras på varje enskild skola, utan politiska direktiv. Det är anmärkningsvärt att Göteborg som huvudman för 183 grundskolor väljer att inte säkerställa att skollagen följs, när det rapporteras om upprepade brott mot denna.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till grundskolenämndens ordförande:

1. Vilka åtgärder har du vidtagit efter att det kommit till din kännedom att grundskolor inte följer skollagen gällande avgiftsfri skola?
2. Hur kommer du att säkerställa att alla grundskolor i Göteborg är avgiftsfria framöver?

Jenny Broman (V)